

Data publikacji: (14.04.- 21.04.2021)

Roślina: (Zboża ozime i zboża jare)

Stan uprawy dla miejscowości : Ligota Polska

Zboża ozime zboża ozime (BBCH 21-30) i jare (BBCH 11-21) - Kondycja roślin jest dobra mimo, że warunki atmosferyczne (niskie temperatury, opady i silne wiatry) ostatniego tygodnia spowodowały wolniejszy wzrost roślin. Po okresie chłódów nastąpiło przyspieszenie wegetacji. Zauważono pojawienie się chwastów jednoliściennych (mi.in. miotła zbożowa) oraz dwuliściennych (m.in. przytulia czepna) w uprawach zbóż ozimych i jarych.

Zagrożenia:

Obecnym zagrożeniem dla plantacji zbóż są tzw. choroby podsuszkowe oraz mączniak prawdziwy zbóż i traw. Choroby podsuszkowe to choroby atakujące system korzeniowy i podstawę źdźbła czyli zgorzel podstawy źdźbła, ostra plamistość oczkowa, fuzaryjna zgorzel podstawy źdźbła i korzeni oraz łamliwość źdźbła.

Zgorzel podstawy źdźbła występuje powszechnie głównie na pszenicy. Rośliny ulegają zakażeniu już w stadium siewki. Patogen poraża korzenie siewek, które czernieją i obumierają. W polu choroba rozwija się zwykle placowo. Kłosa porażonych roślin przedwcześnie bieleją, są płone lub mają słabo wykształcone ziarniaki.

Ostra plamistość oczkowa- na źdźble pojawiają się beżowo-słomkowe plamy z wyraźną, brunatną obwódką, często z ostrymi, nieregularnymi konturami.

Fuzaryjna zgorzel podstawy źdźbła i korzeni- choroba rozwija się w szerokim zakresie temperatur od 0 do 20°C przy wilgotnej glebie. Objawy to brunatnienie pochwy liściowej i źdźbła, plamy w postaci kresek lub nieregularne barwy brązowej albo brunatnej, kolanka barwy brązowej, korzenie mogą być brązowe lub kasztanowe.

Łamliwość źdźbła- wyraźne i łatwe do rozpoznania objawy chorobowe pojawiają się w fazie strzelania w źdźbło. Charakterystyczne objawy to plamy zlokalizowane na dolnym międzywęźlu źdźbła. Plamy przybierają medalionowaty kształt. Często kilka występujących plam zlewa się. Wewnątrz silnie porażonego źdźbła rozwija się początkowo biała, a później szarzejąca się grzybnia. Silnie porażone źdźbła mają zbielałe, płone kłosa i urywają się łatwo przy wrywaniu ich z ziemi.

Mączniak prawdziwy zbóż i traw- objawem choroby jest biały, kłaczkowaty nalot na liściach. Silnemu porażeniu ulegają najstarsze liście będące w fazie strzelania w źdźbło. W warunkach sprzyjających rozwojowi choroby obfite, wołokowate białe lub szarobiałe naloty występują również na górnych liściach oraz kłosach. Silnie porażone liście żółkną i przedwcześnie obumierają, infekcji ulegają wszystkie nadziemne części rośliny. Czynnikiem, który sprzyja silnemu porażeniu, jest ciepła i sucha pogoda wiosną. Odnotowywane jest wtedy obfite tworzenie zarodników i silniejsze ich rozprzestrzenianie. Infekcji sprzyjają również wysoka wilgotność powietrza, temperatura 18–22°C oraz pogoda na zmianę ciepła i wilgotna. W temperaturze 20°C inkubacja trwa w ciągu 3–4 dni, a w temperaturze 5°C – 14 dni.

Należy obserwować plantacje pod względem zachwaszczenia. Pojawienie się chwastów może znacząco przyczynić się do osłabienia wzrostu roślin zbożowych. Analiza zachwaszczenia dla miotły zbożowej wynosi ponad 20szt./m², dla przytuli czepnej ponad 0,1 szt./m², rdest powojowy ponad 2 szt./m²

Zalecenia

Zalecenia w przypadku zachwaszczenia: Jeśli wszelkie metody niechemiczne nie zapobiegły pojawieniu się chwastów to należy na podstawie wyliczenia progów szkodliwości zastosować opryski herbicydami.

W przypadku chwastów zaleca się lustrację pól w celu określenia gatunku chwastów oraz ich fazy rozwojowej. Tak wstępna ocena sytuacji, ułatwi dokonanie wyboru herbicydu i jego dawki. Wraz ze wzrostem chwastów, maleje ich wrażliwość na substancje aktywne. Zabiegi z użyciem herbicydów należy wykonać po przekroczeniu progów szkodliwości, gdy tylko warunki atmosferyczne pozwolą nam na wjazd na plantacje i temperatura powietrza będzie umożliwiała skuteczne działanie preparatu. Im później stosuje się zabieg herbicydowy tym będzie mniej skuteczny i trzeba będzie zastosować wyższą dawkę preparatu. W celu uzyskania wysokiej skuteczności należy unikać stosowania herbicydów gdy chwasty są mokre oraz w warunkach dużych różnic temperatur między dniem a nocą.

Zalecenia w przypadku chorób podsuszkowych

Zgorzel podstawy źdźbła- zaleca się stosowanie kwalifikowanego materiału siewnego, niszczenie źródeł infekcji pierwotnych, podorywkę i głęboką orkę jesienią, właściwe nawożenie (z zachowaniem odpowiedniego stosunku NPK), przerwę w uprawie roślin zbożowych na tym samym polu. Systematyczne obserwacje należy wykonywać raz w tygodniu w okresie od początku krzewienia do wypełniania ziarna. Podstawą obserwacji w przypadku fuzaryjnej zgorzeli podstawy źdźbła i korzeni jest pobieranie prób (30 lub więcej źdźbeł) i ich analiza na obecność patogena. Zwalczanie chemiczne zalecane jest w zbożach ozimych, głównie w pszenicy ozimej i pszenżycie ozimym, życie najlepiej w okresie od początku fazy strzelania w źdźbło (faza rozwojowa w skali BBCH 30) do fazy pierwszego kolanka (BBCH 31), jeżeli 25-30% źdźbeł uległo porażeniu

Łamliwość źdźbła- Jednym z zabiegów ograniczających łamliwość źdźbła zbóż jest wczesne i dokładne wykonanie orki. Zabieg ten zapobiega masowemu wytwarzaniu zarodników grzybów na resztkach poźniwnych, które są źródłem jesiennej infekcji. W ograniczaniu choroby pomaga właściwy płodozmian o niewielkim udziale zbóż i walka z samosiewami zbóż. W rejonach zagrożonych występowaniem choroby należy, jeżeli jest to możliwe, nieco opóźnić siew ozimin, siejąc niezbyt gęsto i płycej. Intensywne nawożenie fosforem przy umiarkowanym nawożeniu azotem zwiększa odporność zbóż na łamliwość źdźbeł. Systematyczne obserwacje należy wykonywać raz w tygodniu w okresie od początku krzewienia do wypełniania ziarna. Podstawą obserwacji w przypadku łamliwości podstawy źdźbła jest pobieranie prób (30 lub więcej źdźbeł) i ich analiza na obecność patogena. Zwalczanie chemiczne zalecane jest w zbożach ozimych, głównie w pszenicy ozimej i pszenżycie ozimym, najlepiej w okresie od początku fazy strzelania w źdźbło (BBCH 30) do fazy pierwszego kolanka (BBCH 31), jeżeli 25-30% źdźbeł uległo porażeniu.

Zalecenia w przypadku mączniaka prawdziwego zbóż i traw: obserwacje polowe prowadzimy od fazy krzewienie-(skala BBCH 21-29), do kłoszenia (skala BBCH 59) Terminy zwalczania:

- Na pszenicy ozimej: w fazie krzewienia (BBCH 21-29), kiedy obserwuje się 70% roślin z pierwszymi objawami-plamami; w fazie strzelania w źdźbło (BBCH 30-39) gdy przynajmniej 10% źdźble wykazuje objawy porażenia
- Na jęczmieniu jarym i ozimym od fazy krzewienia (BBCH 21) do fazy kłoszenia (BBCH 51) gdy objawy chorobowe pojawią się już na górnych liściach a liczba porażonych źdźbeł wynosi, co najmniej 10%
- Na życie i pszenżycie- w okresie strzelania w źdźbło (BBCH 30) lub na początku kłoszenia gdy objawy wystąpią na liściu podflagowym a odsetek porażonych źdźbeł wynosi ponad 20%
- Na owsie-pod koniec krzewienia (BBCH 28) gdy na 15-20% roślin występują wyraźne objawy porażenia; w okresie strzelania w źdźbło (BBCH 30) gdy porażeniu uległo ponad 20% źdźbeł

Roślina: Rzepak ozimy

Stan uprawy dla miejscowości : Ligota Polska

Plantacje rzepaku są w dobrej kondycji. Rośliny znajdują się w fazie od rozwoju liści: BBCH 18 poprzez drugą fazę rozwój pędów bocznych do trzeciej fazy wzrost (wydłużanie) pędu głównego (początek formowania łodygi): BBCH 31. Po nadmiernych opadach deszczu zauważa się żółknięcie pierwszych liści stykających się z podłożem. Dzięki odpowiedniemu zabezpieczeniu plantacji przed chwastami jesienią nie zauważono znacznego zachwaszczenia

Zagrożenia:

W przypadku ciągłej uprawy rzepaku ozimego po sobie istnieje duże zagrożenie ze strony patogenów powodujących choroby grzybowe. Należy wykonywać lustracje pod kątem chorób grzybowych, przede wszystkim suchej zgnilizny roślin kapustnych.

Sucha zgnilizna roślin kapustnych- Brązowe, owalne plamy, rzadko o kanciastych brzegach, o średnicy 3–18 mm z czarnymi piknidiami na powierzchni, to najczęściej obserwowane objawy choroby na liściach. Objawy suchej zgnilizny kapustnych na szyjkach korzeniowych to początkowo brunatnobrązowe, płaskie a następnie wgłębione i mokre plamy z obwódka. Aby określić próg szkodliwości, pobiera się losowo w różnych punktach pola po 25 roślin, ogółem od 100 do 150 w zależności od wielkości pola i ocenia liczbę porażonych roślin z objawami choroby na liściach lub podstawie łodygi.

Wzrost rzepaku następuje intensywnie. Zagrożeniem jest wyleganie rzepaku i zbyt szybki wzrost pędów wierzchołkowych.

Zalecenia

Sucha zgnilizna roślin kapustnych

Gdy profilaktyka agrotechniczna nie przyniosła rezultatów i na plantacji obserwuje się przekroczony próg szkodliwości (10-20% porażonych roślin) zaleca się wykonanie zabiegu fungicydowego. W ochronie chemicznej przed suchą zgnilizną kapustnych wykorzystuje się przede wszystkim preparaty triazolowe, które stosuje się w temperaturze 10-12°C.

W okresie wiosennej wegetacji polecane jest stosowanie regulatorów wzrostu, czyli związków chemicznych wpływających na proces wzrostu i rozwoju roślin. Zalicza się do nich typowe retardanty oraz fungicydy systemiczne z grupy triazoli. Stosowania regulatorów wzrostu ma na celu: poprawienie odporności na wyleganie poprzez wzmocnienie pędu głównego i skrócenie pędów wierzchołkowych, równomierne rozpoczęcie kwitnienia, równomierny rozwój pędów głównych i bocznych roślin rzepaku i jednocześnie wykształcenie się łuszczyń. Dobry termin do stosowania regulatorów wzrostu to czas, kiedy rzepak osiąga wysokość 10-20 cm (BBCH 33 – widoczne trzy międzywęzła), co powinno skutkować obniżeniem łanu o 5-7 %. W zamian rzepak wytwarza więcej o około 10-35% rozgałęzień bocznych oraz większą liczbę zawiązaných łuszczyń.

Charakterystyka warunków atmosferycznych w formie wykresów:

